

Príloha č. 2: MODELOVÉ SITUÁCIE

V každej oblasti (improvizované PIO, evakuačná batožina, varovné signály) sú zámerne uvádzané variácie na danú tému, tak aby počas súťaže dostali družstvá rôzne verzie otázok.

Zhotovenie a použitie improvizovaných PIO

Rozhodca uvedie družstvo do situácie:

- **prvý variant**

Cestuješ autom so svojimi príbuznými. Pred vami dochádza k dopravnej nehode: osobné vozidlo sa pokúšalo predbiehať cisternu a zmietol ho protiidúci autobus. Všetky vozidlá sa zrazili, cisterna sa prevrátila do priekopy.

Z cisterny uniká žltá kvapalina, ktorá sa rýchlo vyparuje. Vietor fúka smerom k vám. Vzduch je naraz veľmi štiplavý. Všetci začínajú kašľať, dusiť sa, štipu vás oči. Tí čo sú bližšie k havarovanej cisterne zvracajú.

Nikto z ľudí na okolo nevie čo robiť. Čo im povieš aby urobili a čo urobíš ty sám/-a?

- **obmena prvého variantu**

Na železničnej stanici čakáš na vlak. V tom dochádza k nešťastiu: nákladný vlak ktorý mal iba prejsť cez stanicu, sa zrazil z posunovacou lokomotívou (nasmerovanou na zlú koľaj). Nikto nie je zranený, ale...

...cisterna je poškodená. Vystrekuje z nej žltá kvapalina a veľmi rýchlo sa vyparuje. Vzduch je naraz veľmi štiplavý. Všetci naokolo začínajú kašľať, dusiť sa, štipu vás oči. Vietor navyše fúka smerom k vám. Tí čo sú bližšie k havarovanej cisterne zvracajú, niektorí dokonca odpadli.

Čo urobíš a čo povieš ľuďom okolo aby robili?

- **d'alšia obmena prvého variantu**

Cestuješ autom. Na železničnom priecestí ste zastavili, pretože červený semafor signalizuje prichádzajúci vlak. Vodič cisternového auta semafor ignoroval a chcel stihnúť prejsť, než sa spustia rampy. Prichádzajúci vlak do neho narazil. Vodič cisternového auta je na mieste mŕtvy, rušňovodič uteká k vám zavolať na linku tiesňového volania.

Cisterna je poškodená. Strieka z nej žltá kvapalina a rýchlo sa vyparuje. Vzduch je naraz veľmi štiplavý. Všetci naokolo začínajú kašľať, dusiť sa, štipu vás oči. Vietor navyše fúka smerom k vám.

Čo urobíš a čo povieš ľuďom na okolo aby robili?

- **druhý variant**

Vaša trieda je na exkurzii na zimnom štadióne, ktorý prechádza prestavbou a modernizáciou. Vedúci stavby vám ukazuje chladiarenské zariadenia na prízemí, ktoré vyrábajú ľad na ľadovú plochu. V tom sa z lešenia uvoľnil kontajner so stavebným materiálom a poškodil staré potrubia. Z potrubia uniká plyn, podľa toho

čo hovoril sprievodca to bude amoniak. Plyn je dráždivý, spolužiaci i robotníci začínajú kašľať a dusiť sa. Niekoľko robotníkov uteká do podzemných skladov a volá i vás.

Ako sa musíte zachovať, ako sa ochránite než sa dostanete do bezpečia?

- **obmena druhého variantu**

Vaša trieda je na exkurzii v továrni, ktorá vyrába kuchynské oleje, maslo, margarín. Inžinier ktorý vás sprevádza, vám vysvetľuje prácu amoniakových chladiarenských zariadení potrebných na uskladnenie polotovarov a surovín.

V tom, zrejme kvôli technickej poruche (vysoký tlak v opotrebovanom potrubí) praská tesnenie na potrubí a uniká z nich dráždivý plyn. Ochranné masky sú v sklade až na druhom konci továrne. Všetci naokolo sa už začínajú dusiť, jeden robotník dokonca odpadol. Druhý robotník uteká do podzemného skladu a volá i vás.

Ako sa musíte zachovať, ako sa ochránite než sa dostanete do bezpečia?

Príprava evakuačnej batožiny

Rozhodca uvedie družstvo do situácie:

- **prvý variant**

Už týždeň ustavične stúpa hladina rieky. Meteorológia hlásia ďalší dážď. Hasiči a vojaci nestíhajú udržiavať hrádze, ktoré sa už na niektorých miestach pretrhli a zaplavili - zatiaľ - iba polia. Hrozí, že sa pretrhne aj hrádza neďaleko tvojho sídliska a starosta môže každú minútu nariadiť evakuáciu. Záchranné zložky pripravujú núdzové ubytovanie v telocvičniach a kinách v susednom meste.

Tvoji rodičia nič také ešte nezažili, vedia len o výzve pripraviť evakuačnú batožinu. Čo im povieš? Čo si musíte pripraviť, na čo nesmiete zabudnúť?

- **obmena prvého variantu**

Na Slovensku bolo veľmi slabé zemetrasenie. Škody na majetku takmer nie sú, nikto sa nezranil, ani neprišiel o život. Na neďalekej priehrade sa objavili praskliny a poškodenie môže byť vážnejšie. Nebolo by to nebezpečné, keby by sa priehrada okamžite čiastočne vypustila. Priehradu však vypustiť nemožno, stav vody na riekach je veľmi vysoký, veľké vypúšťanie by spôsobilo povodne.

Ak sa priehrada pretrhne, zaplaví dediny a mestá v širokom okolí. Krajský úrad nariadil okamžitú evakuáciu. O niekoľko desiatok minút dorazia do obce autobusy pre tých čo nemajú vlastné autá. Čo si zo sebou zoberiete v evakuačnej batožine?

- **druhý variant**

V neďalekej chemickej továrni vybuchla výmenníková stanica. Požiar sa hasičom nedarí zlikvidovať. Od továrne sa k vášmu sídlisku blíži obrovský čierny mrak. V televízii oznámili, že požiar sa blíži k skladom paliva a nebezpečných chemikálií. Hrozia ďalšie výbuchy a najmä únik jedovatých látok.

V televízii ďalej oznámili, aby všetci sledovali vysielanie, pretože každú chvíľu môže byť nariadená evakuácia. Niektorí susedia už odišli svojimi autami. Jeden z rodičov je na služobnej ceste na druhom konci Slovenska. Druhý rodič práve dorazil domov z práce. Nevie ešte, čo všetko povedali v televízii.

Čo mu povieš, že musíte urobiť a čo si musíte pripraviť?

- **obmena druhého variantu**

Televízia a rozhlas informujú o leteckej katastrofe. Lietadlo krátko po štarte dopadlo na priemyselnú zónu mesta. Nádrže paliva boli ešte plné, vznikol požiar, ktorý sa preniesol aj na továrne, sklady palív, chemikálií a pod. Požiar sa stále rozširuje, vzduch je stále viac a viac znečistený jedovatými látkami z horiacich tovární a skladov.

Primátor mesta nariadil okamžitú evakuáciu. Rodičia sú len na ceste z práce domov, je na tebe aby si čo najrýchlejšie pripravil evakuačnú batožinu. Ako budeš postupovať?

Rozoznávanie varovných signálov

- **prvý variant**

Si s rodičmi na dovolenke počas letných prázdnin. Dnešný deň sa nebudete kúpať, ale urobili ste si výlet do neďalekého mestečka a chcete si pozrieť pamätihodnosti, obchody atď. Naraz počujete...

ZVUKOVÁ UKÁŽKA: stály - 6 minútový tón

Čo to znamená? Čo povieš rodičom že treba urobiť?

- **obmena prvého variantu**

Počas cesty k príbuzným (ďaleko od vášho bydliska), ste si urobili prestávku na benzínovej pumpke pri cudzom meste. V tom počujete

ZVUKOVÁ UKÁŽKA: stály - 6 minútový tón

Čo to znamená? Čo urobíte?

- **druhý variant**

Je pracovný deň, a ty si ostal/-la sám/sama doma, pretože si chorý/chorá. Rodičia sú v práci, súrodenci v škole. Ležíš v posteli, čítaš si časopis či knihu. Odrazu vonku zaznie...

ZVUKOVÁ UKÁŽKA: kolísavý 2-minútový tón

Čo urobíš ako prvé?

- **obmena druhého variantu**

Si so svoju partiou na vašom sídlisku alebo vo vašej obci. Odrazu zaznie tento signál:

ZVUKOVÁ UKÁŽKA: kolísavý 2-minútový tón

Čo urobíš ako celkom prvé?